

forslaget er ændret i overensstemmelse hermed, jfr. § 22.

Betænkningen side 45 ff indeholder en udførlig redegørelse for de nugældende regler om sognebåndsløsning samt om de overvejelser, som disse regler giver anledning til. I betænkningen konkluderes overvejelserne således:

»Det er arbejdsgruppens opfattelse, at adgang til sognebåndsløsning, navnlig i byerne, ofte imødekommer et reelt begrundet ønske om etablering af et tilhørsforhold til et bestemt sogn, dettes kirke og skiftende præster. Ligeledes viser erfaringerne, at sognebåndsløserne kan tilføre det sogn, hvortil de løser sognebånd, betydelige åndelige kræfter. Det må derfor også være rimeligt, at sognebåndsløseren kan indvælges i menighedsrådet og dermed tage del i den demokratiske ledelse af sognet. Ulemperne ved at indrømme sognebåndsløser valgret og valgbarhed kan i nogen grad afbødes ved, at der indføres regler om karenstid, således at overrumplingsaktioner som de nævnte ikke eller dog kun vanskeligt kan finde sted.

I overensstemmelse hermed foreslår arbejdsgruppen, at sognebåndsløsningsinstituttet bevares, men i den form, at sognebånd i alle tilfælde løses til en menighed og ikke til en præst, således at sognebåndsløserens tilhørsforhold til menigheden ikke skal være afhængig af skifte i præstestillingen.

Retten til ved sognebåndsløsning at slutte sig til en anden menighed i folkekirken bør under en ordning som den foreslåede være ubetinget og samtidig indebære, at sognebåndsløserens tilhørsforhold til hjemsogets menighed ophører.«

Et af kirkeministeriet i februar 1985 udarbejdet udkast til lovforslag tog udgangspunkt heri og indeholdt i overensstemmelse hermed regler, der afløste den nuværende sognebåndsløsningsordning med bestemmelser, der muliggjorde sognebåndsløsning til en menighed ved anmeldelse til vedkommende menighedsråd. Der foresloges en karenstid på 2 år, forinden en anmeldelse om sognebåndsløsning kunne få virkning. Karenstiden skulle sikre, at anmeldelse om sognebåndsløsning ikke anvendtes i utilsigtet øjemed.

Af en senere kirkesociologisk undersøgelse, offentliggjort den 12. marts 1985, fremgår det, at de fleste af de af undersøgelsen omfattede sognebåndsløser tidligere har boet i det sogn, til hvis præst der er løst sognebånd, samt at mange har løst sognebånd for at opnå kirkelig betjening i den nærmest bopælen beliggende kirke. Denne undersøgelse bekræfter således de erfaringer, som såvel betænkningen som arbejdsgruppens lovforslag byggede på.

Under høringsproceduren vedrørende det af kirkeministeriet udarbejdede lovforslag er opstået en betydelig debat om de foreslåede regler. En væsentlig del af debatten har koncentreret sig om mulighederne for misbrug af reglerne. Endvidere har der fra flere sider været rejst spørgsmål om, hvorvidt man overhovedet skal bevare sognebåndsløsningsordningen.

Debatten genspejles i de høringssvar, som er indkommet til kirkeministeriet, og som vil blive stillet til rådighed for folketingets kirkeudvalg.

På baggrund heraf synes det at måtte fastslås, at det på den ene side må erkendes, at de nugældende regler om sognebåndsløsning i de fleste tilfælde ikke dækker de reelle behov, som ligger bag ønskerne om sognebåndsløsning. På den anden side er der i debatten såvel som i høringssvarene givet udtryk for utryghed ved en nyordning, hvorved sognebåndsløsning sker alene ved anmeldelse til menighedsrådet.

Det må anses for hensigtsmæssigt, at sognebåndsløsningsreglerne overvejes på ny – navnlig med hensyn til de muligheder for misbrug i forbindelse med en nyordning, som er fremført under debatten og i høringssvarene. Med henblik herpå er det hensigten at nedsætte et udvalg, som får til opgave at tage hele sognebåndsløsningsproblematikken op til fornyet overvejelse og at stille forslag til eventuelle ændringer af de hidtil gældende bestemmelser, der ifølge lovforslagets § 25, stk. 2, foreløbig forbliver uændrede. Samtidig vil udvalget blive anmodet om at fremkomme med forslag til de bestemmelser, som kirkeministerien i henhold til lovforslagets § 20, stk. 4, kan fastsætte om ret til kirkelig betjening for medlemmer af folkekirken, der ikke hører til sognemenigheden, men som har en særlig tilknytning til denne.

Loven medfører ingen udgifter for stat eller kommuner.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Det i bemærkningerne omtalte udkast er det i betænkningen indeholdte udkast til lov om kirkers brug og kirkelig betjening.

Til kapitel 1

Til § 1

Stk. 1 svarer til bestyrelseslovens § 3. En kirke er selvejende, når kirken eller en til denne henlagt tiendeafløsningssum ikke er undergivet andres ejendomsret.